DEMERSURI METODOLOGICE DE PREDARE A MODULULUI BADMINTON ÎN CADRUL DISCIPLINEI EDUCAȚIE FIZICĂ DIN UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING THE BADMINTON MODULE WITHIN THE FRAMEWORK OF PHYSICAL EDUCATION IN THE STATE UNIVERSITY OF MOLDOVA

Nicolae BRAGARENCO, ORCID: 0000-0003-1994-6317
Universitatea de Stat din Moldova,
Chișinău, Republica Moldova

CZU: 378.037.1:796.344:378.147(478-25) e-mail: nicolae.bragarenco@usm.md

Recent studies conducted at the State University of Moldova regarding the attitude towards university physical education and sports, in which first and second-year students from all faculties, full-time education, participated, have found that the teaching-learning-evaluation process of the subject requires modernization to meet the needs of the students and the demands of current education. The reconceptualization of the curriculum and the modularization of the university subject are just a few actions taken to modernize the educational process; however, these actions are insufficient to achieve the overall goal of the university course, which involves the development of general-human skills and competencies required by modern society. The development of these skills and competencies is directly influenced by the teaching-learning-evaluation process of the subject, which should focus on the real application of new strategies and methods that correspond to the age and level of student preparation. The purpose of this work is to develop methodological guidelines for teaching-learning-evaluation in university physical education, using the example of the badminton module, which directly corresponds to the theory of modular instruction.

Cuvinte-cheie: *badminton, educație fizică, predare-învățare-evaluare.*

INTRODUCERE

Specialiștii din domeniu care sunt preocupați de educația fizică universitară, atât din, țară cât și peste hotare, în cercetările și lucrările recent publicate propun noi abordări ale disciplinei, cum ar fi educația fizică pe interese, încadrarea studenților în secții sportive și activități extracurriculare [1, p. 5], aplicarea metodologiei binare a educației fizice [2, p. 9] etc., care, de fapt, au scopul de a implica studentul în practicarea activităților motrice sistematice pentru diminuarea sedentarismului, dar, totodată, și pentru formarea competențelor specifice ale disciplinei.

Cercetările noastre organizate în cadrul Universității de Stat din Moldova ce au ținut nemijlocit de opinia studenților despre educația fizică universitară [3, p. 108] au scos în evidență faptul că sunt necesare intervenții la nivel de management al disciplinei dar și la nivelul procesului de predare-învățare-evaluare. Deci, din cele constatate în

cercetările anterioare, ne-am propus un șir de acțiuni pe care trebuie să le realizăm pentru a diminua viziunea negativă față de disciplina Educație fizică universitară, dar și pentru că activitățile să devină atractive și motivante pentru studenți. Aceste acțiuni au presupus:

– diversificarea ofertei educaționale;
– implicarea studentului în proiectarea demersului educațional;
– procesul educațional abordat altfel decât cel al învățământului general;
– conținutului lecției de educație fizică trebuie realizat prin aplicarea metodelor moderne de instruire, corespunzător vârstei și nivelului de pregătire al studentului;
– procesului de predare-învățare-evaluare va fi realizat pentru dezvoltare/reflectarea nivelului abilităților/competențelor specifice ale disciplinei pe parcursul unui semestru, a cursului integral.

Aceste momente descrise mai sus au stat la baza proiectării curriculumului disciplinar și sunt reflectate în cadrul conceptual. Curriculumul conceput, care a fost reperat de rigorile cadrului de referință al învățământului universitar și de abordările moderne ale disciplinei Educație fizică universitară, prezintă o structură flexibilă și oferă studentului mai multe forme de practicare a educației fizice în Universitatea de Stat din Moldova [4, p. 98].

Ca rezultat al implementării curriculumului reconceptualizat la disciplina educație fizică pentru toate facultățile Universității de Stat din Moldova, prin care studentului i-au fost propuse cele trei forme de practicare a activităților motrice (lecții de educație fizică, secții de educație fizică, practicarea independentă a sporturilor în afara universității), s-a constatat că lecția de educație fizică este activitatea în care sunt încadrați cei mai mulți studenți, prin care ei sunt dispuși să practice activități motrico-sportive.

Este de menționat și faptul că conținuturile lecțiilor de educație fizică planificate pe semestru sunt structurate în module (conform conceptului curriculum disciplinar). Un modul presupune studierea unei probe de sport. Conform literaturii de specialitate, un modul este „o unitate funcțională integrată, care furnizează experiențe de învățare (teoretice și practice) ca mijloc pentru atingerea scopurilor didactice (finalităților)”, „un capitol de învățare finit dintr-o disciplină” [*apud* 5, p. 56]. Aceiași autor definesc modulul didactic drept „un program complex de instruire, organizat ierarhic, care trebuie să corespundă acestor 4 criterii fundamentale: să definească clar un ansamblu de situații de învățare; să vizeze formarea unor competențe concrete bine definite; să propună probe de verificare, pentru ca educatul să primească la timp feedback; să se integreze în contexte de învățare variate” [*apud* 5, p. 57].

Modulele pe probe de sport ale curriculumului Educație fizică universitară este conceput, precum teoriile instruirii modulare, ca unități independente de instruire care sunt compuse din următoarele elemente: denumirea modulului, competențe specifice, conținuturi (cunoștințe generale și specifice, aptitudini practice), repere metodice de predare a modulelor, materiale necesare specifice probei de sport, sugestii de evaluare a nivelului de competențe formate pe parcursul modulului, bibliografie.

Prin abordarea instruirii modulare a jocului de badminton se presupune eficientizarea procesului educațional prin integrarea conținuturilor într-un sistem didactic bine programat, care va asigura continuitate, flexibilitate în abordarea strategiilor didactice, adaptarea procesului de învățământ la posibilitățile și necesitățile studenților, va asigură un cadru eficient de conexiune a teoriei cu practica și va asigura realizarea evaluării competențelor specifice formate/ dezvoltate.

În acest context, odată cu aplicarea curriculumului disciplinar modularizat, organizarea procesului de predare-învățare-evaluare a lecției de educație fizică universitară, cum s-a menționat mai sus, necesită actualizare și modernizare prin deschideri spre noi tehnologii și eficientizarea calității instruirii.

Scopul lucrării constă în elaborarea reperelor metodologice de predarea-învățare-evaluare a modulelor în cadrul disciplinei Educație fizică universitară, exemplul modulul badminton, care nemijlocit să corespundă teoriei instruirii modulare.

Pentru realizarea scopului au fost formulate și propuse următoarele *obiective*: analiza abordărilor teoretice privind demersuri metodologice în educația fizică; elaborarea metodologiei de predare-învățare-evaluare a modulului badminton în cadrul disciplinei universitare; aplicarea metodologiei elaborate în procesul educațional studenților care au ales modulul badminton.

CONCEPT ȘI METODOLOGIE

Conform planurilor de studii ale USM, educației fizice pentru fiecare semestru sunt alocate 30 de ore (15 ore contact direct și 15 ore lucru individual al studentului). Deci, în acest context, studiul modulului badminton se realizează pe parcursul a 7 activități practice cu o durată de 90 min., timp în care studenții trebuie să însușească conținuturile modulului badminton. Conform curriculumului disciplinar conținuturile modulului vizează: cunoștințe generale despre educația fizică și sport, cunoștințe specifice badmintonului, reguli de joc, deprinderi și priceperi motrice specifice jocului de badminton definite prin elemente și procedee tehnico-tactice.

Pentru început s-a propus realizarea conceptului metodologic de predare a modulului badminton pentru studenți prezentat în Figura 1.

Conform schemei prezentate în această figură, predarea conținuturilor modulului badminton se va realiza prin metodele generale ale educației fizice și sportului, însă proiectarea mijloacelor trebuie axată preponderent pe cele interactive, centrate pe student. Totodată, în procesul de predare este necesară valorificarea principiilor individualizării, diferențierii și personalizării și se va pune accent pe construirea unor medii de învățare eficiente și acceptate de către studenți.

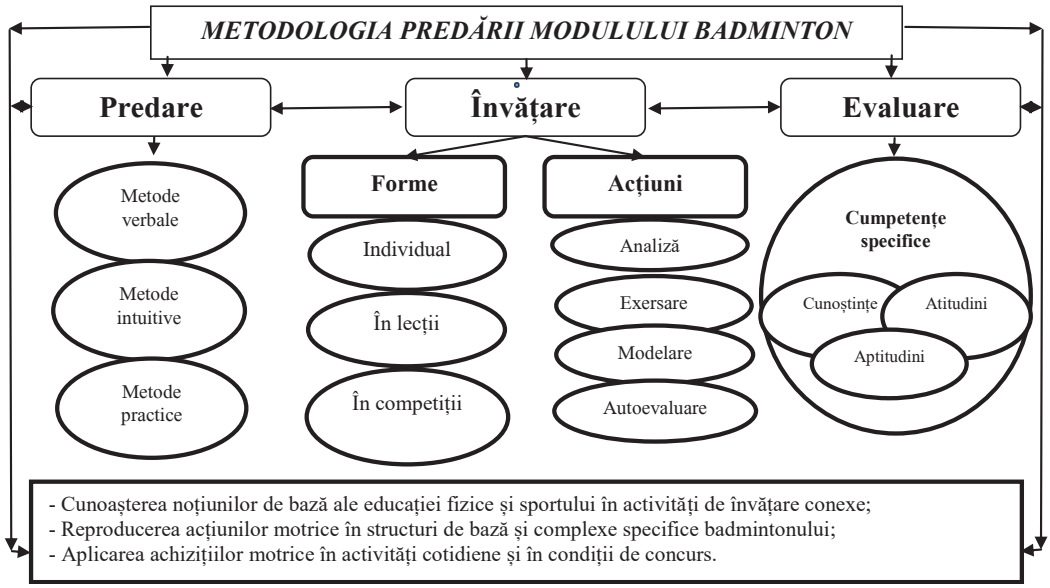

Fig. Conceptul metodologic de predare a modulului

Un alt reper important pentru eficientizarea procesului de predare-învățare a modulului badminton în educația fizică universitară este elaborarea tehnologiei învățării conținuturilor jocului. Dacă cunoștințele generale și cele specifice modulului (istoria, regulile și conținutul) pot fi prezentate prin varietatea de metode verbale și intuitive (separat prin intermediul TIC sau simultan cu predarea conținuturilor practice), învățarea conținuturilor practice (procedee tehnico-tactice) necesită structurare minuțioasă, pe etape ale învățării, prin sistematizarea metodelor și mijloacelor specifice, care va asigurarea asimilarea eficientă și rapidă a jocului de către studenți. În Tabelul 1 este propusă Tehnologia învățării procedeelor tehnico-tactice din badminton cu scopul orientării cadrului didactic pentru proiectarea mijloacelor specifice în raport cu etapele, obiectivele învățării.

Tabelul 1

Tehnologia învățării procedeelor tehnico-tactice a jocului de badminton

Etape ale învățării	Obiective operaționale	Metodele	Mijloace ale învăţării
Familiarizarea cu procedeul	formarea imaginaţiei clare despre elementul tehnic studiat	verbale şi intuitive	comunicarea informaţiei despre procedeu, locul şi rolul în joc, demonstrarea tehnicii corecte; demonstrare prin foto, video etc.

Învăţarea procedeelor simplificate în condiţii create speciale	formarea structurii de bază a procedeului tehnic	practice (exerciţii globale și analitice)	exerciţii însoţitoare care să formeze mecanismul de bază a mișcării; îndeplinirea procedeului prin limitarea artificială a execuţiei şi a amplitudei mişcării; îndeplinirea procedeelor cu controlul vitezei de execuţie.
Învăţarea aprofundată a procedeului tehnic	însuşirea detaliilor îndeplinirii procedeelor tehnice	practice (exerciţii globale cu prelucrarea selectivă a secvenţelor tehnice); de joc şi competiţional	îndeplinirea integrală a procedeelor cu viteza competiţională; exerciţii în condiţii dificile (fără control vizual, cu limitări spaţio-temporale în condiţii de simulare); îmbinarea procedeului cu alte acţiuni de joc; competiţii la viteză şi precizia.
Formarea integrală a deprinderilor motrice	combinarea pregătirii tehnice şi motrice specifice pentru eficientizarea procedeelor tehnice	în circuit, de joc	exerciţii de influenţă conjugată; combinarea exerciţiilor de tehnică cu cele ale capacităţilor motrice; jocuri dinamice și competiționale, ştafete care presupun realizarea maximală a potenţialului fizic şi a calităţii îndeplinirii procedeelor.
Învăţarea ocazională a procedeelor tehnice	perfecţionarea tehnicii în condiţii apropiate de joc	practice (exerciţii integrate); modelarea situaţiilor de joc cu oponență	exerciţii cu îndeplinirea procedeului în condiţii standard sau mereu schimbătoare (ocular, semnal auditiv); îndeplinirea procedeului în situaţii de contraofensivă, interacţiunea cu partenerul în condiţii modelate.
Învăţarea procedeelor de joc	dezvoltarea capacităţii de efort pentru sporirea potenţialului motric pentru condiţiile jocului bilateral	de joc, competiţional	exerciţii cu caracter competiţional, jocuri dinamice, pregătitoare şi bilaterale cu reguli de joc simplificate; participarea la competiţii, exerciţii de viteză şi calitatea îndeplinirii a procedeelor în condiţii de concurs sau de contraacţiune.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Metodologia a fost implementată în anul de studii 2022-2023 studenților anului I, licență, de la Facultatea de Litere, care au optat pentru studierea modulului badminton la lecția de educație fizică. Iar eficiența aplicării metodologiei este reflectată prin evaluările formative (atestări periodice) și evaluarea finală prin calificativul „admis".

Din cele cinci grupe academice ale Facultății de Litere cuprinse în experiment, constatăm că 92,4% dintre studenți au obținut calificativul „admis" la sfârșitul semestrului realizând cele trei activități de evaluare. La testul de evaluare a cunoștințelor generale și specifice modulului (competențe cognitive) 92,7% dintre studenți au acumulat peste 5 puncte, la evaluarea practică specifică modulului badminton (competențe psihomotrice) 92,5% dintre studenți au acumulat mai mult și egal cu 5 puncte și 92,4% dintre studenți au prezentat proiectele individuale.

În concluzie putem afirma că prin metodologia elaborată și aplicată de noi în procesul de predare-învățare-evaluare a modulului badminton în cadrul lecțiilor de educație fizică studenții au obținut rezultate bune la evaluarea intermediară și cea finală. Aceasta confirmă eficiența metodologiei aplicate și, prin corecta ei aplicare, prin metode și mijloace eficiente de învățare, va asigura pe deplin formarea competențelor specifice proiectate modulului badminton. Totodată, menționam că conceptul metodologic și tehnologia învățării procedeelor tehnico-tactice ale modulului badminton pot fi aplicate cu succes în procesul de predare a celorlalte module, cu unele adaptări specifice probelor de sport.

Referințe:

1. CIORBA, C. Level of Involvement in the Motor Activities of Students in Higher Educational Institutions with a Pedagogical Profile. In: *Scientific Journal of Education, Sports, and Health*. (Bacau), vol. XX, Issue 2 / 2019, pp. 5-11. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/5-11_36.pdf
2. COZMEI, G. *Metodologia binară a educației fizice a studenților facultăților cu profil medical*: Teză de doctor în științe ale educației. Chișinău, 2020. 133 p. http://www.cnaa.md/files/theses/2020/55684/geanina_cozmei_thesis.pdf
3. BRAGARENCO, N., SALCOCI, A. și alții. Studiu (sondaj) privind satisfacerea necesităților de mișcare ale studenților Universității de Stat din Moldova prin intermediul lecției de educație fizică și activităților sportive. În: *Studia Universitatis Moldaviae*. Seria *Științe ale educației*, 2022, nr. 5(155), p. 101-108. ISSN 1857-2103 https://educational.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/06/17.-p.101-108.pdf
4. BRAGARENCO, N. Conceptul curriculumului la disciplina educație fizică și sport în Universitatea de Stat din Moldova. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „*Integrare prin Cercetare și Inovare*". Secția *Științe ale educației*, atelier *Educație fizică între tradițional și modern.*

Chișinău, USM, 10-11 noiembrie 2022, p. 198–200. ISBN 978-9975-62-471-8 https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Culegere_Stiinte%20ale%20educatiei_17.12.1990_3.pdf

5. VASILIEV, M. Instruirea modulară – tehnologie didactică axată pe formarea competențelor. În: *Didactica Pro…* 2014, nr. 5-6 (87-88), p. 56 -59. ISSN 1810-6455